

Odklady povinné školní docházky v nové podobě

5.11.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Pro jaké děti platí nová pravidla týkající se odkladů povinné školní docházky, která stanovuje novela školského zákona (zákon č. 239/2025 Sb.)?

Nově je stanoveno, že požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce stanovené ředitelem školy podle § 46 odst. 1 školského zákona (tedy v termínu od 15. ledna do 15. února), odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o 1 školní rok, pokud zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování a tato skutečnost je doložena doporučujícím posouzením

a) lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa, a

b) školského poradenského zařízení, které přihlédne k posouzení podle písmene a).

Platí však přechodné ustanovení, pomocí něhož nová pravidla budou nabíhat postupně ve třech letech:

Zápis 2026: děti narozené nejdříve 1. dubna 2020 – postup podle zákona účinného do 31. 8. 2025.

Zápis 2027: děti narozené nejdříve 1. července 2021 – postup podle zákona účinného do 31. 8. 2025.

Zápis 2028 a dále: platí nová pravidla podle zákona účinného od 1. 9. 2025.

Musí zákonní zástupci doložit řediteli základní školy při zápisu společně se žádostí o odklad povinné školní docházky i doporučující posouzení?

Nemusí – pokud chce zákonný zástupce žádat o odklad povinné školní docházky, ale nemá prozatím doporučující posouzení lékaře či klinického psychologa a školského poradenského zařízení, ředitel školy může přerušit správní řízení. Zákonný zástupce by pak měl doporučující posouzení doložit řediteli školy co nejdříve, nejpozději do 31. 8. Ředitel základní školy nemůže kladně rozhodnout o odkladu povinné školní docházky, pokud nejsou doložena obě doporučující posouzení – lékaře/klinického psychologa a školského poradenského zařízení.

Kdy vyšetřit dítě ve školském poradenském zařízení z důvodu odkladu povinné školní docházky?

Školské poradenské zařízení musí přihlédnout k doporučujícímu posouzení lékaře/klinického psychologa, zákonný zástupce jej musí mít před vyšetřením ve školském poradenském zařízení.

Může se školské poradenské zařízení odchýlit od doporučujícího posouzení lékaře/klinického psychologa a doporučující posouzení nevydat?

Lékař či klinický psycholog posuzuje zdravotní stav a to, zda se podle jeho názoru dítě může účastnit výuky. Není to však pedagogický odborník, k tomu slouží vyšetření ve školském poradenském zařízení, aby posoudilo, jestli je nutný odklad povinné školní docházky nebo např. postačí nastavení

podpůrných opatření. Pokud je vydáno doporučující posouzení k odkladu povinné školní docházky, je nutné také vyšetření školní zralosti, z něž lze vycházet při nastavování individuálního vzdělávacího plánu, který je nově doporučován v případě odkladu povinné školní docházky (kromě dětí, které se budou vzdělávat v přípravném stupni základní školy speciální).

Co musí obsahovat doporučující posouzení lékaře/klinického psychologa?

V metodickém doporučení pro školská poradenská zařízení je vzor formuláře doporučujícího posouzení pro lékaře/klinické psychology, který však není závazný. Doporučující posouzení lékaře/klinického psychologa musí obsahovat náležitosti podle zákona, tzn. informaci, že zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování. Jelikož jde však o první rok nové právní úpravy a očekávají se nejasnosti v postupech, není nutné zákonné zástupce vystavovat opakovaným návštěvám zdravotníků, pokud doporučující posouzení lékaře nebude plně odpovídat zákonné úpravě.

Jakému dítěti může být umožněn odklad povinné školní docházky?

Nelze jednotně stanovit, jakému dítěti může být udělen odklad povinné školní docházky. Ať už se jedná o dítě se zdravotním postižením, s dlouhodobým onemocněním aj. Vždy je nutné individuální posouzení, zda je či není pro dítě odklad povinné školní docházky vhodný. Nemožnost účastnit se vzdělávání nemusí být dána pouze fyzickou nepřítomností. Např. u dětí s těžkou formou dysfázie se může jednat o problémy s porozuměním.

Musí být vydáno doporučení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i dětem, u kterých se bude postupovat podle původních pravidel?

Ne, u dětí narozených nejdříve 1. dubna 2020 se v roce 2026 postupuje ve všem stejně podle původního znění zákona. To stejné platí i v roce 2027 pro děti narozené nejdříve 1. července 2021.

<https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/odklady-povinne-skolni-dochazky-v-nove-podobe>